

Het COA, door de ogen van...

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

'Het COA door de ogen van...'

Voor het COA was ook 2013 weer een dynamisch jaar. Enkele grote onderwerpen stonden dit verslagjaar op onze agenda. Het COA ging in het voorjaar gestaag van een krimpende organisatie voor het eerst sinds lange tijd weer naar een groei. Om deze groei op te vangen was het verwerven van capaciteit een van onze uitdagingen in 2013. De ruimte om bewoners te activeren hebben we met beide handen aangegrepen en de samenwerking in de keten krijgt, mede dankzij partners IND en DT&V steeds meer handen en voeten. U leest over deze onderwerpen in dit jaarverslag. Maar er gebeurde nog veel meer. We vertellen u chronologisch over onze highlights. Het betreft slechts een selectie van hoogtepunten en soms ook dieptepunten. Van bestuurlijke ontwikkelingen tot leuke activiteiten in de opvang.

Volledig is zo'n overzicht natuurlijk nooit, maar we hopen wel dat het u als lezer een goed beeld geeft van het COA in 2013. Ook laten we u ons werk zien door de ogen van medewerkers in de uitvoering.

We wensen u veel leesplezier.

Met deze 'publieke versie' van ons jaarverslag richten wij ons op een brede doelgroep; van scholieren en gemeenten tot keten- en samenwerkingspartners en politiek.

Naast 'het COA door de ogen van...' hebben we uiteraard ook gezorgd voor een officiële verantwoording aan onze opdrachtgever ('de Financiële Verantwoording'). U kunt dit document desgewenst bij het COA opvragen.

Inhoud

Voorwoord Jan-Kees Goet

Voorwoord Ella Kalsbeek

JANUARI

Rust in de organisatie

Blik op... januari

Steeds intensievere samenwerking

FEBRUARI

Dynamiek

Blik op... februari

Altijd wel iets te repareren

MAART

'Door eigen ogen...'

Blik op... maart

Ons werk laten zien!

APRIL

Passie voor het werk

Blik op... april

Probeer altijd de humor er in te houden

MEI

Onderzoeken

Blik op... mei

Externe onderzoeken houden ons scherp

JUNI

Signalen van groei

Blik op... juni

Samen de schouders er onder

JULI

Mooie zomer!

Blik op... juli

Ik ken bijna iedere bewoner op het azc

AUGUSTUS

Onze kracht

Blik op... augustus

Capaciteit 'De knop om'

SEPTEMBER

Tevredenheid medewerkers

Blik op... september

Probleemoplossend bezig zijn

OKTOBER

Actief activeren

Blik op... oktober

Activeren van bewoners

NOVEMBER

Kijken naar de toekomst

Blik op... november

Altijd eerlijk zijn tegen bewoners

DECEMBER

Terugblikkend: trots!

Blik op... december

Aandacht voor kinderen is maatwerk

GOVERNANCE

Verslag van de raad van toezicht

CIJFERS

Jan-Kees Goet (midden) op werkbezoek in Sweikhuizen met (links) lid van het bestuur Peter Siebers en (rechts) locatiemanager Arnoud Hennink

VOORWOORD JAN-KEES GOET

Uitnodiging!

In het dagelijks werk van het COA staan mensen centraal. De mensen die wij opvangen, de mensen die bij het COA werken en de mensen met wie wij samenwerken. Dit jaarverslag lezend, valt op dat veel mensen betrokken zijn bij het COA. Allereerst natuurlijk de ruim 15.000 bewoners (cijfer van 31 december 2013) die wij opvang boden. Dat hebben wij niet kunnen doen zonder de dagelijkse inzet van de ruim 1300 medewerkers die bij het COA werken. En wij kunnen ons werk niet goed doen zonder samen te werken met onze landelijke partners, zoals de IND en de DT&V, de ruim 35 gemeenten waar wij gehuisvest zijn, ngo's en andere organisaties en de vele vrijwilligers die zich dagelijks inzetten voor het COA en zijn bewoners. Al deze organisaties en personen zijn zeer betrokken bij ons werk en dat waarderen wij enorm!

Betrokkenheid vraagt om een actieve houding. Dit vragen wij ook van onze bewoners. Wij gaan met alle bewoners in gesprek over hun toekomst. En of deze nu in Nederland is of in het land van herkomst, wij verwachten van onze bewoners dat ze daar zelf actief mee bezig zijn. Dit kan door het verblijf bij het COA zo zinvol mogelijk te maken. Dat is voor ons onlosmakelijk verbonden aan actief zijn,

dagbesteding en het leveren van een bijdrage aan de woongemeenschappen die onze locaties zijn. Het COA heeft dit samengebracht in 'het activeren van onze bewoners'. We zijn er in 2013 gericht mee van start gegaan, nadat hier door staatssecretaris Fred Teeven toestemming voor is gegeven. De staatssecretaris moedigt dit ook echt aan. Het activeren van bewoners is niet alleen een zaak van het COA. Zo starten we samen met de DT&V pilots op drie gezinslocaties en zoeken we lokaal actief de samenwerking met gemeenten en andere partijen. Het activeren van bewoners levert daarmee niet alleen winst op voor de bewoners van het COA, maar ook voor onze omgeving en het COA zelf.

Het is mooi om getuige te zijn van deze ontwikkelingen. Wij nodigen de lezer dan ook uit om samen met vele anderen ooggetuige te zijn van een actief COA-jaar.

Namens het bestuur en de medewerkers van het COA,

Jan-Kees Goet
voorzitter van het bestuur

Het COA heeft grote stappen gezet

*Leden van de raad van toezicht op werkbezoek in Luttelgeest.
Rechts Ella Kalsbeek, links Edith Snoeij en in het midden
locatiemanager Reurik Regelink*

Nuttig en zinnig om bij het schrijven van een voorwoord voor dit jaarverslag eens te kijken wat ik een jaar geleden schreef. Na een reorganisatie was het toen bij het COA tijd voor reflectie en voor een focus op cultuuraspecten. Het waren bewegingen, zo schreef ik een jaar geleden, die het COA nodig had om een belangrijke weg in te slaan. Nu, een jaar later, kan ik concluderen dat het COA hierin grote stappen heeft gezet. En dat, terwijl de dynamiek veranderd is. Het aantal asielzoekers is toegenomen en het COA heeft verschillende locaties moeten (her)openen. Het bedrijf is dan op zijn best. Het heeft dan ook ervaringen met krimp en groei. Maar er is een groot verschil met de jaren ervoor. Juist doordat het COA deze grote stappen heeft gezet. De nieuwe organisatiestructuur zorgt ervoor dat de afstemming tussen de opvang, de verschillende bedrijfsonderdelen en het bestuur is verbeterd. Tevens is de bedrijfsvoering op orde en is de samenwerking met de ketenpartners veel intensiever. Het zijn concrete voorbeelden van de veranderende cultuur.

De raad van toezicht spreekt regelmatig met de bestuurders van het COA. Voor voorzitter van het bestuur Jan-Kees was 2013 zijn eerste volledige jaar bij het COA en in maart kwamen daar bestuurders Janet Helder en Peter Siebers bij. Inmiddels volledig op alle dossiers ingewerkte bestuurders die goed in control zijn, zo concluderen wij als raad van toezicht.

De ondernemingsraad hield in de zomer verkiezingen en vanaf juli is er een nieuwe or met een nieuw dagelijks bestuur. De raad van toezicht ziet er naar uit om ook met de nieuwe or een constructieve relatie op te bouwen. De lijnen staan bij het COA. Intern, maar ook naar de buitenwereld. Voor 2014/2015 heeft het COA zich een achttal doelen gesteld. Doelen die mij aanspreken. Doelen ook, die beter gerealiseerd kunnen worden omdat die genoemde lijnen er zijn.

Ella Kalsbeek

voorzitter raad van toezicht

JANUARI

Rust in de organisatie

Na twee turbulente jaren voor het COA is het begin 2013 tijd voor rust in de organisatie, stelt voorzitter van het bestuur Jan-Kees Goet bij de jaarwisseling. En met meer focus op enkele specifieke onderwerpen. Een daarvan is de samenwerking in de 'kleine keten'.

Blik op...

januari

Het COA biedt voldoende fysieke veiligheid aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in de procesopvanglocaties. Dat concludeert de Inspectie Jeugdzorg in hun rapport over de opvang van amv dat half januari verschijnt.

Op 17 januari Op 17 januari pleegt de Russische activist Aleksandr Dolmatov zelfmoord in een detentiecentrum in Rotterdam. De Inspectie Veiligheid en Justitie onderzoekt en concludeert dat de overheid niet zorgvuldig heeft gehandeld. Staatssecretaris Fred Teeven kondigt maatregelen aan om herhaling te voorkomen.

Het COA draagt sinds 1 januari zorg voor de uitbetaling van de bijdragen die bestemd zijn voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielgerechtigden. Inburgeringsplichtige asielgerechtigden die vanaf 1 januari een verblijfsvergunning krijgen komen in aanmerking voor deze regeling.

Zowel het project 'Kind in de Opvang' als het project 'Reception Expert Teams' krijgen Europese subsidie toegekend omdat de projectresultaten behaald zijn.

De staatssecretaris benoemt twee nieuwe leden van het bestuur. Drs. P.L. (Peter) Siebers, voormalig lid van de landelijke directie van de Raad voor de Kinderbescherming, krijgt de portefeuille Bedrijfsvoering. Drs. J.H. (Janet) Helder, voorheen adjunct-directeur uitvoeringsbeleid bij het ministerie van Financiën, krijgt de portefeuille Uitvoering.

Samen met de IND en de DT&V hebben we voor het eerst een gezamenlijk ketenjaarplan, dat eind januari wordt aangeboden aan de directeur-generaal Vreemdelingenzaken (DGVz) Loes Mulder.

Tijdens de 'Week van het vergeten kind' vraagt de Guusje Nederhorst Foundation extra aandacht voor kinderen in de opvang, onder andere bij het COA.

Steeds intensievere samenwerking

Samen met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) vormt het COA binnen het vreemdelingenbeleid 'de kleine keten'. De laatste jaren is de samenwerking tussen de drie partijen steeds intensiever geworden, wat in 2013 onder meer leidt tot het inrichten van een gezamenlijk Inkoop Uitvoeringscentrum Vreemdelingenketen (IUC VK).

“Het IUC VK is het eerste concrete samenwerkingsverband binnen de keten”, vertelt Jos Stevens, unitmanager Administratie & Inkoop bij het COA. “Het is een uitwerking van een rijksbreed project waarin is afgesproken het aantal inkoopcentra binnen de overheid terug te brengen van tweehonderd naar ongeveer twintig. Binnen de kleine keten is afgesproken hierin samen op te trekken. Een gezamenlijk inkoopcentrum heeft veel voordelen: we delen kennis en ervaring en pakken gelijksoortige aanbestedingen samen op. Dat scheelt tijd en geld. Voor externe partijen is een IUC ook interessanter omdat we in grotere volumes inkopen. Het doel is anderhalf procent op de inkoop te besparen. Dat lijkt niet veel, maar het gaat om enorme bedragen.”

Categoriemanagement

“Bij het oprichten van de verschillende IUC's zijn rijksbreed afspraken gemaakt over categoriemanagement. Het IUC VK heeft tolk- en vertaaldiensten in zijn pakket. Dat betekent dat alle contracten op dit gebied binnen de hele rijksoverheid via ons gaan lopen. Daar staat tegenover dat wij andere categorieën, zoals schoonmaak en catering, aan andere diensten kunnen overlaten. Wij leggen hun ons programma van eisen voor en zij regelen verder alles. Dat scheelt ons veel werk.”

Geven en nemen

De oprichting van het IUC in 2013 levert veel extra werk op voor Stevens' medewerkers. Hij loopt binnen het project tegen verschillende uitdagingen aan. Als voorbeelden noemt Stevens: “Zo rijst ondermeer de vraag: wie tekent de contracten? Bijvoorbeeld een contract voor beveiliging ter waarde van veertig miljoen. Wie is daarvoor verantwoordelijk? En dan de cultuurverschillen tussen de organisaties, want die zijn er. Die moeten we ook overbruggen om in hetzelfde tempo te kunnen werken en dezelfde kwaliteit van de besluitvorming na te streven. Sommige problemen zagen we aankomen, andere niet.

Het (niet voltallige) team van 'IUC VK'

Het is echt geven en nemen. Maar dat hoort er bij.
De kern van ketensamenwerking is niet alleen het eigen proces te verbeteren, maar ook te willen bijdragen aan verbeteringen bij de partners.”

Sharen van staven

Het Inkoop Uitvoeringscentrum is een onderdeel van een grotere besparingsmaatregel binnen de kleine keten: het ‘sharen van staven’. Het uitgangspunt is vooral op zoek te gaan naar meer samenwerking. Het doel: één miljoen structurele besparing en meer eenduidigheid. “Dit creëren

we bijvoorbeeld door vaker als eenheid naar buiten te treden. Zo worden externe overleggen gezamenlijk voorbereid en is het mogelijk dat één van de diensthoofden de kleine keten vertegenwoordigt. Voor de besparing bekijken we bij de verschillende stafonderdelen waar we intensiever kunnen samenwerken. De verschillende clubs

komen vaker bij elkaar en leren elkaar beter kennen. De ervaringen van het IUC nemen we daar natuurlijk in mee.” ■

FEBRUARI

Dynamiek

We werken aan een Ontwikkelagenda voor het COA. Deze agenda wordt onze leidraad voor 2014 en 2015. Deze agenda is het vervolg op de reorganisatie 'Anders werken' van 2012. Die reorganisatie gaf ons de ruimte om in 2013 door te ontwikkelen. En uiteraard blijft ons werk dynamisch en ingegeven door ontwikkelen van buiten, zoals het kinderpardon.

Blik op...

februari

Per 1 februari is de regeling langdurig verblijvende kinderen van kracht (in de volksmond beter bekend als het kinderpardon). Asielkinderen die ten minste vijf jaar in Nederland hebben verbleven (zonder zicht op een verblijfsvergunning) en hun gezinsleden komen in aanmerking voor een verblijfsvergunning.

Het COA is één van de ondertekenaars van het convenant 'Architectuur van de Vreemdelingen keten', deze maand aangeboden aan staatssecretaris Fred Teeven. In het convenant zijn zestien principes vastgelegd die het uitwisselen van informatie binnen de keten moeten verbeteren.

De Nationale ombudsman

Alex Brenninkmeijer start een onderzoek naar de medische zorg voor (uitgeproceeerde) asielzoekers. Uiteraard verlenen we alle medewerking aan het onderzoek en zien we uit naar zijn conclusies, die in oktober verschijnen.

Het project Kinderfietsenplan

gaat van start. Hierbij slaan de ANWB, de Rabobank Foundation, de Vrolijkheid en het COA de handen ineen om kinderen in opvanglocaties (veilig) op de fiets te helpen. Op diverse locaties zijn tweedehands fietsen ingezameld en zijn fietsenwerkplaatsen ingericht. Hier worden fietsen opgeknapt en onderhouden. Kinderen krijgen fiets- en verkeersles, zodat ze veilig aan het verkeer kunnen deelnemen.

Henk Rabbers
Huismeester in Ter Apel

“Altijd wel iets te repareren”

“Mijn naam is Henk Rabbers. Ik ben huismeester in Ter Apel. Als huismeester zorg ik – samen met mijn collega’s – voor het onderhoud van het terrein. Ik ben in 1993 bij het EOA begonnen, toen nog als ‘technisch medewerker’. Vroeger deden we veel zelf, meer dan nu. Middelgrote reparaties en klein technisch onderhoud mochten we zelf uitvoeren. Ik vond het destijds jammer dat er klusjes afgingen. De laatste jaren bestaat het werk vooral uit kleine dingetjes: een lampje verwisselen, de vuilnis afvoeren, laken- en dekenpakketten maken voor de bewoners, een verstopping verhelpen.

Er kwamen in de loop der tijd ook wel weer taken bij, bijvoorbeeld het legionellabeheer. Er zitten overal sensoren in de leidingen om de temperatuur in de gaten te houden. Bij een storing ondernemen we actie. Ook spoelen we de leidingen door als een huisje langer dan een week heeft leeggestaan. Sinds kort zijn veel kleine klusjes van vroeger toch weer bij de huismeesters belegd. Dat maakt dat we het soms best heel druk hebben. Het terrein in Ter Apel is groot en aan het verouderen, dus er is altijd wel wat te repareren. Maar we doen het graag. Grote klussen besteden we nog steeds uit. Vroeger vroegen we daarvoor een aannemer of elektricien uit het dorp, maar tegenwoordig gaat alles via Europese aanbestedingen. Die bedrijven begeleiden en controleren wij dan weer. Het leukste aan mijn werk vind ik het contact met de bewoners en natuurlijk de collega’s. De bewoners zijn altijd wel blij met ons, omdat we meestal een probleem komen oplossen. Ik werk hier al ruim twintig jaar, en ik kom nog altijd fluitend naar mijn werk. Geen dag is hetzelfde, elke dag gebeurt er wel wat.” ■

MAART

'Door eigen ogen...

De eerder genoemde rust in de organisatie krijgt nog meer vorm als vanaf maart het bestuur van het COA voltallig is. De drie bestuurders bezoeken vrijwel wekelijks een azc, zodat zij 'door hun eigen ogen' het werk in de uitvoering zien. Net als vele andere bezoekers die wij op onze locaties krijgen.

Blik op...

maart

Bestuurders Janet Helder en Peter Siebers beginnen 4 maart bij het COA. De eerste weken staan vooral in het teken van overdracht en kennismaking.

Op onze locaties start een bewonerstevredenheidsonderzoek. Wij vragen onze bewoners naar hun ervaringen met leefbaarheid, veiligheid en wonen, informatievoorziening en bejegening op hun locatie. De uitkomsten van dit (digitale) onderzoek zijn direct na het invullen beschikbaar. Zij dienen als input voor onze ontwikkelplannen.

Kinderen van azc Baexem krijgen deze maand voor het eerst 'watergewenningslessen'. Dit is een soort zwemles die in het kader van het project Kind in de opvang op alle azc's kan worden gegeven aan kinderen tussen zes en achttien jaar.

De regeling langdurig verblijvende kinderen (kinderpardon) wordt besproken in de Tweede Kamer. Pas nu kan de regeling echt in uitvoering worden gebracht. Naar verwachting vallen ongeveer 360 kinderen die bij het COA verblijven onder de regeling. Ook gezinsleden kunnen een verblijfsvergunning krijgen. In totaal komen ongeveer 880 bewoners in aanmerking voor de regeling.

Azc Almelo wordt 'omgeklapt' tot gezinslocatie. De locatie stond eerder op de nominatie om te gaan sluiten, maar is nu aangewezen voor het opvangen van gezinnen.

In 's Gravendeel loopt de bestuursovereenkomst met de gemeente af. Het azc aldaar sluit zijn deuren.

Een anonieme donateur schenkt alle azc's een prachtige poppenvilla. Kinderen en ouders zetten de 'Lilliane poppenvilla's' zelf in elkaar.

'DOOR DE OGEN VAN...'

Ons werk laten zien!

Met de titel van dit jaarverslag, 'door de ogen van...', bedoelen we uiteraard allereerst u, de lezer! Wij willen u met dit jaarverslag nader kennis laten maken met ons werk en hoe het jaar 2013 er voor ons op hoofdlijnen uitzag. Maar met deze titel willen we ook refereren aan de vele bezoekers die op onze locaties komen kijken naar ons werk.

Elders in dit verslag kunt u lezen dat de bestuurders vrijwel elke week een bezoek brengen aan een locatie van het COA. De belangrijkste redenen voor de bestuurders zijn om het werk, onze 'core business' in de praktijk te ruiken en te voelen. En een andere reden is om van medewerkers uit de eerste hand te horen wat zij nodig hebben om hun werk goed te doen, óf om uit te leggen waarom iets eventueel niet mogelijk is. Ook de raad van toezicht is regelmatig op de locaties te vinden. Zij houden hun vergaderingen als het even kan op een locatie en combineren dit met een werkbezoek aan de locatie. En ook zij doen dit om feeling te houden met het werk 'in uitvoering'.

Staatssecretaris Fred Teeven bezoekt eveneens regelmatig een van onze locaties. Ook het hoofdkantoor in Rijswijk (het 'Centraal Bureau') deed de staatssecretaris een keer aan. Het zijn geplande bezoeken, maar soms ook hele spontane, zoals aan het azc in Drachten op tweede kerstdag. Ook secretaris-generaal Pieter Cloo brengt werkbezoeken aan het COA, evenals directeur-generaal Vreemdelingenzaken Loes Mulder. Met eigen ogen zien zij hoe wij ons werk doen.

Tal van andere soorten van werkbezoeken (van bijvoorbeeld Tweede Kamerleden of studenten) en open dagen (bijvoorbeeld voor omwonenden) dragen naar ons idee er aan bij dat politiek en samenleving een goed beeld hebben wat de opvang van asielzoekers écht is. Wat het voor bewoners betekent om in onze opvang te verblijven en wat de bezieling van onze medewerkers is. En dit is precies wat we heel vaak terughoren; die bezieling van onze medewerkers! ■

APRIL

Passie voor het werk

Ons werk is mensenwerk. Daarom leest u in dit verslag ook over het werk van medewerkers in de uitvoering. Bijvoorbeeld van de casemanager die vertelt over haar afwisseling in het werk en de hectiek, of over medewerkers die zich tot trainer Weerbaarheid laten bijscholen. Rode draad? Passie voor het werk!

Blik op...

april

De opdracht voor curatieve gezondheidszorg is opnieuw gegund aan Menzis. Hierdoor blijven we op locaties samenwerken met het GC A (onderdeel van Menzis). Met het gunnen van de opdracht aan Menzis is de toegang tot zorg voor onze bewoners geborgd.

Op het terrein van azc Utrecht schiet een politieagent een bewoner in zijn been. De bewoner bedreigde medebewoners met een mes. Het incident zorgt voor veel onrust en emotie bij de andere bewoners.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (**IGZ**) **onderzoekt de** **geboortezorg** aan asielzoekers. Ze kijken naar de voorlichting over geboortezorg, communicatie met zwangere asielzoeksters, vervoer in acute situaties en continuïteit van zorg bij verhuizingen. Eind 2013 is het onderzoeksrapport gereed.

24 COA-medewerkers

beginnen aan de post hbo opleiding 'trainer Weerbaarheid', met als specialisatie kinderen. Einddoel is kinderen in de leeftijd van 7 tot 12 jaar een psychofysieke weerbaarheidstraining te geven. Naast weerbaarheidstrainingen kunnen de deelnemers straks ook workshops geven en voorlichtingsbijeenkomsten organiseren.

In het hele

land vinden brandpreventietrainingen voor kinderen plaats, onder andere op 18 april in Zweeloo. De 55 deelnemertjes krijgen blus- en ontruimingsoefeningen en aan het eind van de dag een diploma.

Het project Kind in de opvang wordt met een half jaar verlengd. Deze verlenging maakt het mogelijk om alle resultaten van het project te behalen en de borging uit te voeren.

“Probeer altijd de humor er in te houden”

“Mijn naam is Marlies Vrielink. Ik ben casemanager in azc Oisterwijk. Als casemanager houd ik de procedures van mijn bewoners in de gaten en zet ik die af tegen de rechtmatigheid van de opvang. Wat er in de procedure gebeurt kan immers invloed hebben op het recht op opvang. De bewoner staat voor mij altijd centraal. Het zijn mensen met een dossier er aan vast en niet andersom. Gemiddeld zijn ruim honderd bewoners aan mij toegewezen. Dat is best veel, te meer omdat de voorwaarden in de beschikkingen die zij krijgen niet altijd hetzelfde zijn. Ik moet de beschikkingen dus echt goed lezen.

Als er iets verandert in de procedure van een bewoner krijg ik daar bericht van. Dan ga ik daarover in gesprek. Ik informeer en adviseer en controleer of de bewoner begrijpt wat er besloten is. Die gesprekken zijn niet altijd leuk, bijvoorbeeld als iemand

een negatief besluit heeft gehad. We hebben hier in Oisterwijk bovendien relatief veel ‘moeilijke’ bewoners, omdat we vlak bij een psychiatrisch centrum zitten. Maar ik probeer altijd de humor er in te houden. Ik heb diverse trainingen gevolgd waarin ik technieken heb geleerd om mensen uit het negatieve te halen en in hun kracht te zetten.

Als casemanager heb ik ook een taak in de inburgering van vergunninghouders. Zij komen in aanmerking voor vijf uur begeleiding. Ik pols of zij interesse hebben in een programma van het COA en geef dit door aan de docenten. Ook stel ik naar aanleiding van de gesprekken een persoonlijk dossier samen, waar de gemeente straks bij de inburgering weer

wat aan heeft. Het leukste aan mijn werk vind ik de afwisseling en de hectiek. Ik denk ’s morgens dat ik weet wat ik die dag ga doen, maar aan het eind van de dag heb ik vaak heel andere dingen gedaan.” ■

Marlies Vrielink
Casemanager

MEI Onderzoeken

In april las u bijvoorbeeld over het onderzoek naar de geboortezorg. In mei leest u over het verschijnen van het onderzoeksrapport naar de positie van LHBT's. Voorbeelden van onderzoeken die voor ons werk en voor de positie van onze bewoners van groot belang zijn.

Blik op...
mei

Op 2 mei verschijnt het onderzoeksrapport naar de positie van LHBT's (Lesbiennes, Homoseksuelen, Bisexuelen en Transgenders) in de asielprocedure. Het onderzoek vond plaats in het kader van het Pink Solutions project van COC Nederland. De conclusie: veel van de ondervraagden voelen zich op een azc niet vrij om open te zijn over hun seksuele oriëntatie. Het COA had naar aanleiding van een eerder onderzoek al maatregelen genomen. De resultaten van dit nieuwe onderzoek inspireren ons hiermee verder te gaan.

Veel COA-medewerkers volgen een training 'herkennen van signalen van mensenhandel'. Hier leren zij signalen herkennen van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid start een onderzoek naar de veiligheid van vreemdelingen die onder verantwoordelijkheid van de rijksoverheid in Nederland verblijven. Staatsecretaris Fred Teeven vroeg om het onderzoek na de dood van de Russische asielzoeker Alexander Dolmatov.

Het COA besluit de bewonersadministratie in Den Bosch op te heffen en over te hevelen naar Meppel. De sluiting is ingegeven door diverse veranderingen in processen zoals de nieuwe moneycard en de automatisering van verstrekkingen. De dependance sluit eind december definitief haar deuren.

Door akkoord te gaan met de taakstellingvoorstellen van onze bewindslieden geeft de ministerraad op 17 mei het startsein voor bezuinigingen die ons de komende jaren zullen uitdagen. Het directoriaat-generaal Vreemdelingenzaken, waar het COA onder valt, moet fors bezuinigen.

Externe onderzoeken houden ons scherp

Het COA is in 2013 betrokken bij diverse onderzoeken, onder meer op het gebied van gezondheidszorg, veiligheid en de samenwerking binnen de keten. Onderzoeken zijn belangrijk, vindt lid van het bestuur Janet Helder. “We moeten altijd open staan voor een kritische blik van buitenaf. Dat houdt ons scherp.”

Janet Helder (links) op werkbezoek in Gilze, samen met locatiemanager Jetty van Wijlen

“Als opvangorganisatie hebben we een maatschappelijke verantwoordelijkheid” stelt Helder. “De verantwoordelijkheid voor onze bewoners nemen we buitengewoon serieus. Alle aanbevelingen die afkomstig zijn van organisaties met verstand van zaken trekken we ons aan. Het is in ons eigen belang om daar iets mee te doen. Het doel is de opvang te verbeteren. Gelukkig krijgen we ook regelmatig complimenten van onderzoekers, bijvoorbeeld over de voorlichting over geboortezorg aan onze zwangere bewoners.”

Er zijn verschillende aanleidingen om onderzoek te doen.

Om te beginnen voeren we in 2013 zelf regelmatig onderzoeken uit, met als doel de verbetering van het primair proces:

- Diverse onderzoeken door onze interne auditdienst;
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek;
- Bewonerstevredenheidsonderzoek.

Daarnaast vindt in 2013 een aantal onderzoeken plaats op het terrein van de (geestelijke) gezondheidszorg voor onze bewoners:

- Onderzoek naar de medische zorg voor (uitgeprocedeerde) asielzoekers, door de Nationale ombudsman;
- Onderzoek naar geboortezorg aan asielzoekers, door de Inspectie voor de Gezondheidszorg;
- Onderzoek naar het effect van overplaatsingen op de psychische en psychosociale gezondheid van asielzoekerskinderen, door het Academisch Medisch Centrum (AMC) en GGD Nederland.

Ook de veiligheid van onze bewoners wordt door verschillende instanties tegen het licht gehouden:

- Een onderzoek (gestart in 2012) naar de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv), door de Inspectie Jeugdzorg;
- Inventarisatie van de manier waarop de asielprocedure voor LHBT's (lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders) verloopt in de gehele vreemdelingenketen, door COC Nederland;
- Onderzoek naar kindermishandeling bij asielzoekers, door GGD Nederland, op verzoek van het COA.

Helaas vinden in 2013 twee incidenten plaats, die aanleiding zijn voor diverse onderzoeken binnen de vreemdelingenketen:

- Kwetsbaarheidsanalyse van de vreemdelingenketen en onderzoek naar de vraag of de overheid zorgvuldig heeft gehandeld bij de inbewaringstelling van de Russische activist Aleksandr Dolmatov, door de Inspectie Veiligheid en Justitie;
- Onderzoek door de Inspectie Veiligheid en Justitie en de Inspectie voor de Gezondheidszorg naar de situatie rond Renata Agamiryan, het Georgische meisje dat - na uitzetting uit Nederland - acute leukemie bleek te hebben.

Janet Helder: “Mede als gevolg van deze laatste twee onderzoeken denken we in de vreemdelingenketen hard na over de overdracht van medische gegevens van onze bewoners. Het is belangrijk dat die gegevens goed overgedragen worden bij verhuizingen en als mensen de opvang verlaten. Maar die gegevens zijn niet van het COA, sterker nog, we hebben er geen inzage in. Medische gegevens van een huisarts en van het GC A (Gezondheidscentrum Asielzoekers) zijn vertrouwelijk. Samen met de partners in de keten en GC A kijken we naar mogelijkheden om de medische informatie van bewoners beschikbaar te hebben waar en wanneer dat nodig is. In het belang van de bewoner, want dat staat voorop.” ■

Een wachtruimte van de GC A

JUNI

Signalen van groei

In het voorjaar zijn de eerste signalen er dat het aantal bewoners niet meer afneemt, maar dat we van stagnatie zelfs naar groei gaan. Steeds meer komt deze groei en de daarbij behorende capaciteit op onze agenda te staan.

Blik op...
juni

Op 1 juni treedt de herijking van het beleid rond alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in werking. Deze herijking is erop gericht zo snel mogelijk duidelijkheid te bieden aan de amv.

Met een internationale

bijeenkomst op 6 juni is het project Beschermde opvang formeel afgerond. De focus van het project lag op het voorkomen dat alleenstaande minderjarige asielzoekers slachtoffer worden van mensenhandel.

Intern begint COA-breed een medewerkerstevredenheidsonderzoek. De uitkomsten verschijnen in september.

Verschillende locaties doen

mee aan de landelijke Doe Dag. In Ter Apel veranderde het schoolplein in een speeltuin. In Zweeloo bereiden bewoonsters met omwonenden het eten. Kinderen van azc Delfzijl gaven onder leiding van docenten van circus Santelli uit Groningen een circusvoorstelling aan hun ouders en andere bewoners.

Na een openbare (Europese)

aanbesteding wordt het contract met beveiligingsbedrijf Trigion met tweeënhalf jaar verlengd.

Azc Musselkanaal bestaat twintig jaar en viert dit met een open dag voor inwoners van Musselkanaal en een Doe Dag voor kinderen van het azc.

Over twee locaties is nieuws: azc Goes zal worden omgeklapt tot een gezinslocatie en de bestuursovereenkomst met de gemeente Leudal (Baexem) is met tien jaar verlengd.

Een website speciaal voor asielkinderen wordt gelanceerd. De website heet 'Tell Me' en geeft meer informatie over het leven in een asielzoekerscentrum. De site is een initiatief van UNICEF Nederland, VluchtelingenWerk Nederland en Defence for Children.

“Samen de schouders er onder”

“Mijn naam is Leon Giezenaar. Ik ben locatie-manager van azc Heerlen en tijdelijk ook van azc Sweikhuizen. Als locatiemanager ben ik verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de locatie. Denk daarbij aan de huisvesting en het personeel. Maar ook aan de contacten met de omgeving; met de wijkagent, de scholen, de gemeente, de brandweer. Ik ben zoveel mogelijk op het azc aanwezig, hoewel dat lastig is nu ik twee locaties onder mijn hoede heb. Ik wil er zijn voor mijn team, maar ook voor de bewoners. Ik ken de ‘moeilijke’ bewoners en spreek hen aan op hun gedrag. Ik ben immers verantwoordelijk voor de leefbaarheid en beheersbaarheid van het centrum.”

*Leon Giezenaar
Locatiemanager Heerlen en Sweikhuizen*

In november 2013 hebben we azc Sweikhuizen heropend. Het voormalige klooster is één van de oudste azc's van Nederland, dat twee jaar geleden tot groot verdriet van de medewerkers én de omgeving moest sluiten. Inmiddels zijn we weer volop in bedrijf. In het begin was het rennen en vliegen. Kort voor we de eerste bewoners ontvingen was ict nog druk bezig

en lekte de verwarming! Een dag later stonden er zeventig kinderen op de stoep en was het een gekkenhuis van jewelste. Gelukkig heb ik voor een groot deel het oude, ervaren team terug. Samen hebben we er onze schouders onder gezet, met als resultaat een prachtige opvanglocatie waar een heel goede sfeer hangt.

Het leukst aan mijn werk vind ik, met de beperkte middelen die we hebben, zo goed mogelijke opvang te bieden. Ook de diversiteit van het werk spreekt me aan. Ik heb in het verleden ook buiten het COA rondgekeken. Ik ben eigenlijk een bedrijfsman, heb een financiële achtergrond. Maar waar vind ik nou deze afwisseling in één baan?

Iedere dag is anders en samen met mijn medewerkers probeer ik er iedere dag weer iets moois van te maken.” ■

JULI

Mooie zomer!

Het is zomer. Een van de warmste zomers in jaren. Veel buiten-activiteiten daarom voor, en vaak ook georganiseerd door, onze bewoners op de azc's. En intussen gaat het werk uiteraard door, zoals de digitalisering en het werken aan besparingsvoorstellen in de vreemdelingenketen.

Blik op... juli

De Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling treedt op 1 juli in werking. Ook het COA valt onder de verplichte meldcode. De meldcode is bedoeld om beroepskrachten, zoals de COA-medewerkers, te ondersteunen bij het omgaan met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Azc Winterswijk viert met bewoners en omwonenden een gezellig zomers pleinfest met zon, dans en muziek.

Staatssecretaris Fred Teeven brengt een werkbezoek aan de intensief begeleidende opvang (ibo) in Schalkhaar. Teeven kwam op uitnodiging van voorzitter van het bestuur Jan-Kees Goet, om te zien en te horen hoe het COA de intake en begeleiding verzorgt van asielzoekers met onaangepast gedrag.

Het COA gaat steeds meer digitaal. De nieuwe Regeling Maatschappelijke Begeleiding Asielgerechtigden kan vanaf nu digitaal worden afgehandeld. Ook wordt deze maand besloten een deel van de uitvoering van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva) verder te automatiseren. Door deze verdergaande automatisering kan de afhandeling sneller gebeuren en is er minder papieren rompslomp.

IND, COA en DT&V presenteren samen vier grote besparingsmaatregelen aan directeur-generaal Vreemdelingenzaken Loes Mulder. De besparing is nodig om de taakstelling van het kabinet Rutte II te realiseren. De besparingsvoorstellen zijn de afgelopen maanden door de ketenpartners in gezamenlijkheid uitgewerkt.

Het COA wordt actief op twitter. Volg ons op [#COAnl](https://twitter.com/COAnl).

"Ik ken bijna iedere bewoner op het azc"

"Mijn naam is Petra Dol. Ik ben woonbegeleider in azc Zweeloo. Ik begeleid bewoners in de huiselijke situatie. Net als mijn collega's bemens ik ook de infobalie en heb ik bureaudienst. Ik maak dagelijks een rondje over het terrein en loop dan langs de openbare ruimtes zoals de wasruimtes en het open leercentrum. Ik controleer of de ruimtes schoon zijn en maak een praatje met de bewoners. Gemiddeld begeleid ik ongeveer 25 bewoners, maar door mijn interesse in de bewoners, ken ik bijna iedereen op het centrum."

Petra met bewoners
aan het winkelen

*Petra Dol
Woonbegeleider azc Zweeloo*

Iedere woonbegeleider heeft naast de reguliere werkzaamheden een aantal aandachtsgebieden. Zo ben ik aandachtsfunctionaris huiselijk geweld, neem ik deel aan het medisch zorgoverleg en geef ik weerbaarheidstrainingen. Omdat mijn passie koken is organiseer ik

ook kookworkshops met als thema 'de Wereldkeuken'. Voor de vrouwen in de opvang is koken nog écht iets van hun cultuur. Het is mooi om te zien hoe ze hun kennis delen, met elkaar én met de vrouwen uit het dorp.

Het leukst aan mijn werk vind ik de contacten met de bewoners en de weerbaarheidstrainingen. Zeven jaar geleden was ik de eerste binnen het COA die deze training gaf. In de training werken we aan de houding en uitstraling. Het is

een vorm van 'empowerment', het vergroot hun zelfrespect. Ik zie dat het werkt. Laatst moest een Afrikaans meisje van 21 voor de rechtbank verschijnen. In haar eerste interview was ze zo nerveus geweest dat ze haar – hartverscheurende – verhaal niet had kunnen overbrengen. Haar status hing af van dit gesprek. Tijdens de training weerbaarheid heeft ze technieken geleerd waardoor ze haar zenuwen de baas weet te blijven en haar levensverhaal heeft durven te vertellen. Ze heeft nu een verblijfsvergunning." ■

AUGUSTUS

Onze kracht

De eerder geconstateerde groei in het aantal bewoners heeft ons volop in beweging gebracht op zoek te gaan naar nieuwe locaties of naar oplossingen binnen onze bestaande azc's. Door de jaren heen hebben we hierin veel expertise opgebouwd en ook dit keer haalt dit weer het beste van onze medewerkers naar boven.

Blik op...

augustus

De subsidies die het COA heeft aangevraagd bij het Europees Vluchtelingen Fonds (EVF) voor de projecten 'Activeren bewoners' en 'Monitor hervestigde vluchtelingen' zijn toegekend.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid & Justitie (IV&J) stellen een onderzoek in naar de situatie van Renata Agamiryan. Renata kwam in het nieuws omdat kort na haar uitzetting kanker bij haar werd geconstateerd. Uit het onderzoek moet blijken of medisch juist is gehandeld en hoe de medische overdracht binnen de vreemdelingenketen is verlopen.

Ongeveer honderd jongeren van de pol-locaties Wageningen, Oisterwijk en van de Kompaan treffen elkaar half augustus bij een sportmiddag. De helft doet mee aan het bijbehorende voetbaltoernooi.

Na jaren van krimp wordt bekend dat het COA te maken heeft met een stijging van de bezetting op de opvang-locaties. De locaties zitten inmiddels zo vol dat de capaciteit moet worden uitgebreid. Redenen voor de stijging van de bezetting: een licht verhoogde instroom, onder andere uit Syrië. Daarnaast stromen gezinnen die in aanmerking komen voor het Kinderpardon (Regeling langdurig verblijvende kinderen) en bewoners die het COA opvangt uit voormalige tentenkampen, minder snel uit dan we hadden verwacht. Ook zien we een toename van het aantal vergunninghouders, omdat het aantal beschikbare woningen in gemeenten achter loopt. Mensen zitten hierdoor langer in de opvang.

CAPACITEIT

'De knop om'

Het aantal bewoners in de opvang nam al jaren gestaag af. Elk jaar opnieuw sloten meerdere asielzoekerscentra (azc) hun deuren. Binnen de unit Huisvesting van het COA moet in augustus 2013 echter met spoed 'de knop om' als duidelijk wordt dat het aantal bewoners opeens toeneemt. De bestaande azc's zitten zo vol dat er nieuwe locaties gezocht moeten worden.

"Het aantal opvanglocaties dat wij nodig hebben is afhankelijk van het aantal asielzoekers dat we opvangen" vertelt lid van het bestuur Peter Siebers. "Met prognoses voorspellen we hoeveel bewoners we verwachten, zodat we daar op kunnen inspelen met onze opvanglocaties. Maar in de zomer van 2013 overstijgt vrij onverwacht het aantal bewoners alle voorspellingen. De stijging wordt onder andere veroorzaakt door vluchtelingen uit Syrië en Eritrea, gezinshereniging en vergunninghouders die langer dan gedacht moeten wachten op een eigen woning."

Opvang in een migrantenhotel
Met stoom en kokend water worden eerder gesloten locaties heropend, proberen we op bestaande locaties de capaciteit te verhogen en worden nieuwe locaties geschikt gemaakt voor de opvang. Hoe snel dat kan gaan, bewijzen projectregisseurs Ton Jeursen en Marco de Wild van de unit Huisvesting van het COA, die in

Veel werk aan de winkel voor Ton Jeursen (midden) en Marco de Wild (rechts)

Uithuizen binnen drie weken een azc met 450 bedden weten te openen. Een flinke prestatie, die volgens de heren alleen mogelijk was dankzij de uitstekende samenwerking met collega's van de unit Uitvoering. De tip die leidt naar Uithuizen komt van COA-collega Klaas Heerema. "Die had gezien dat er een migrantenhotel half leeg stond," vertelt Jeursen. "Ik heb direct contact gezocht met de eigenaar en de gemeente om de onderhandelingen te starten."

Snelheid er in houden

"Gelijk met deze gesprekken startten we ook meteen alle voorbereidingen voor de locatie", gaat De Wild verder. "Wachten tot er een akkoord lag was geen optie, we wilden de snelheid er in houden. We werken met een standaard pakket van eisen, met daarin onder meer onze wensen over bijvoorbeeld de omvang van de kamers, de sanitaire voorzieningen, de aanwezigheid van recreatieruimten en kantoorruimte. Het komt zelden voor dat we álles kunnen afvinken. In overleg met de collega's van de unit Uitvoering

komen we tot een compromis. Het gaat er om dat zij een locatie krijgen waar ze iets mee kunnen. De volgende stap is alles daadwerkelijk regelen; de inrichting, de ict, personeel, communicatie naar de omwonenden, enzovoort. Gelukkig reageerden zowel eigenaar als gemeente positief en waren onze voorbereidingen niet voor niets."

Goede deal sluiten

Jeursen: "2013 was een hectisch jaar. Onze visie op huisvesting was de laatste jaren vooral gericht op krimp. Nu moesten we opeens uitbreiden. Gelukkig hebben we altijd een lijst met potentiële locaties, omdat we - bijvoorbeeld door aflopende contracten - wel vaker een nieuwe locatie zoeken. Ons streven het vastgoed zo duurzaam mogelijk te ontwikkelen hebben we in deze omstandigheden tijdelijk even los moeten laten. Een duurzame locatie kost minstens twee jaar aan voorbereiding." Siebers: "De bestaande activiteiten om locaties duurzaam te ontwikkelen lopen uiteraard gewoon door. Waar onze medewerkers zoals Ton en Marco zich wel altijd voor inzet, haast of niet, is dat we financieel een goede deal sluiten met de eigenaar." Jeursen tot slot: "En dat is ook een vorm van duurzaamheid!" ■

Lid van het bestuur
Peter Siebers (links) op
werkbezoek in Heerlen

A woman wearing a black hijab with white floral patterns is smiling and cooking in a kitchen. She is holding a spoon and stirring a pot. In the background, another woman in a grey hijab is working at a counter, and a young girl in a red shirt is looking towards the camera. The kitchen has stainless steel countertops and various cooking utensils.

SEPTEMBER

Tevredenheid medewerkers

Niet alleen externe onderzoeken bij het COA. We vragen ook naar de tevredenheid van onze bewoners en, in september, naar die van onze medewerkers. Met de uitkomsten gaan teams vervolgens met elkaar in gesprek.

Blik op...

september

Na een openbare aanbesteding wordt het contract tussen Menzis en het COA voor curatieve zorg met twee jaar verlengd. Met deze overeenkomst blijven we op locaties samenwerken met het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GC A), een onderdeel van Menzis.

De vorige maand ingezette groei van bewoners in de opvang zet door. We hebben een tekort aan capaciteit op de procesopvanglocaties (pol). Op de azc's Oude Pekela, Musselkanaal en Dronten worden opvangplaatsen ingezet als pol-plekken. De renovatie van de gezinslocatie in Emmen wordt uitgesteld, zodat er meer opvangplaatsen beschikbaar zijn.

De ministerraad stemt in met de Visiebrief Vreemdelingenbeleid. Het is de formele toestemming voor het COA om gericht met 'activering' aan de slag te gaan.

De resultaten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek zijn bekend. De algemene tevredenheid over het werk is hoog. Het onderzoek laat zien dat bij het COA toegewijde mensen werken die de inhoud van hun werk leuk vinden, aldus bestuurder Peter Siebers.

De nieuwe Moneycard wordt landelijk in gebruik genomen. Met de nieuwe Moneycard kunnen bewoners voortaan ook betalen in winkels. Geld dat op de kaart wordt gezet staat er meteen op. Hierdoor zijn minder kasbetalingen nodig.

GGD Nederland voert verzoek van het COA een onderzoek uit naar kindermishandeling bij asielzoekers. Wij gebruiken de resultaten van het onderzoek als input bij de ontwikkeling van het protocol Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Voetballen, je nagels laten doen, barbecueën en dansen. Op 19 september is het feest in azc Venlo met verschillende activiteiten voor de bewoners.

Sportdag in azc Venlo

“Probleemoplossend bezig zijn”

Barbara Slepikas

Regievoerder

“Mijn naam is Barbara Slepikas. Ik ben regievoerder uitstroom. Mijn werk is er op gericht vergunninghouders binnen een bepaalde tijd te laten uitstromen naar een gemeente. Ik ben actief in Utrecht, Noord-Holland en Flevoland en heb daar ongeveer 35 gemeenten binnen mijn netwerk. Alle gemeenten hebben van het Rijk een taakstelling gekregen. Dat wil zeggen dat ze halfjaarlijks een bepaald aantal vergunninghouders moeten huisvesten. Ik zorg er voor dat de vraag vanuit de gemeente en het aanbod vanuit de opvang bij elkaar komen. Ik heb geen eigen werkplek bij het EOA, omdat ik ofwel op bezoek ben bij gemeenten of gesprekken heb met de programmabegeleiders op de verschillende azc's in mijn regio.”

Met de programmabegeleiders bespreek ik de dossiers van de vergunninghouders. Wat is de gezinsamenstelling? Hun achtergrond? Opleiding of werkervaring? Medische situatie? Op basis van die gegevens koppel ik de vergunninghouder aan een gemeente. De gemeente gebruikt vervolgens de informatie die ik aanlever om passende woonruimte te kunnen aanbieden. Ik probeer bij het koppelen rekening te houden met de wensen van de vergunninghouder, maar dat is niet altijd mogelijk. Ook moet ik letten op de spreiding over mijn regio, zodat alle gemeenten aan hun taakstelling kunnen voldoen.

In 2013 kwam er veel op ons af. Het aantal vergunninghouders in de opvang was veel groter dan verwacht, zodat de meeste gemeenten hun quotum al snel bereikt hadden. Tot tweemaal toe heeft het Rijk de taakstelling aangepast voor de gemeenten (die daarin zijn meegegaan). Inmiddels is het gelukkig weer wat rustiger en is er weer tijd voor relatiemanagement en het ontwikkelen van een visie op deze (relatief nieuwe) functie. Het leukst aan mijn werk vind ik dat ik veel op pad ben en probleemoplossend bezig kan zijn. Ook ontmoet ik veel mensen en kan mijn eigen tijd indelen. De samenwerking met de gemeenten is heel goed, ze luisteren echt naar mijn adviezen.” ■

OKTOBER

Actief activeren

We hebben van de politiek de ruimte gekregen te werken aan de activering van onze bewoners. En dit pakken we met beide handen aan. De ene locatie is wat verder met activering dan de ander, nu gaan we het echter ook centraal 'aanjagen' en stimuleren!

Blik op...

oktober

Azc Bellingwolde heropent

zijn deuren. Het azc biedt ruimte aan 345 bewoners. Het is de intentie de locatie minimaal twee jaar in te zetten.

Het rapport van de Nationale ombudsman over de medische zorg aan vreemdelingen verschijnt. De ombudsman oordeelt dat de toegang tot medische zorg op de azc's nog te veel drempels kent. Hij doet een aantal aanbevelingen waaronder een betere samenwerking tussen het COA en het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GC A).

Ongeveer driehonderd bezoekers komen 19 oktober naar een zeer geslaagde open dag op azc Drachten.

Ministerie, gemeenten, COA,

IND en DT&V komen op 10 oktober samen voor de conferentie 'Sterker in Samenwerken'. De drie ketenpartners COA, IND en DT&V hebben de conferentie georganiseerd om met gemeenten en maatschappelijke organisaties het gesprek aan te gaan om zo de samenwerking in de vreemdelingenketen te versterken. Alle partijen zijn het eens over: Helder communiceren, een eenduidige boodschap naar buiten toe en vooral niet vergeten dat je met en voor mensen werkt.

Staatssecretaris Fred Teeven

brengt een spontaan werkbezoek aan het hoofdkantoor van het COA in Rijswijk. Het COA-bestuur spreekt met de staatssecretaris onder andere over activering van bewoners en het capaciteitsvraagstuk.

ACTIVEREN VAN BEWONERS

Bewoners alles afnemen werkt averechts

Het onderwerp 'activering' stond altijd al hoog op de COA-agenda, maar in 2013 krijgt het een extra impuls met de start van het project 'Activeren van bewoners'. "Terecht", vindt unitmanager Noord Henk Wolthof. "Een actieve bewoner die zelf de verantwoordelijkheid draagt over zijn leven is eerder bereid met zijn toekomst bezig te zijn."

"Binnen de unit Noord heeft activering altijd een plek gehad", vertelt Wolthof (die u op [de foto op pagina 36](#) ziet met bewoners die als vrijwilliger in het kledingwinkeltje van Ter Apel werken). "Bewoners komen heel actief bij ons binnen. Ze hebben veel moeite gedaan om hier te komen. We vinden het belangrijk hen actief te houden. Ze hun eigen verantwoordelijkheid te laten pakken, in plaats van hen alles af te nemen. Het idee leeft ook dat een actieve bewoner gezonder is. In Musselkanaal is er zelfs een arts die gestreste bewoners doorverwijst naar de huismeester voor klusjes, in plaats van hen medicijnen te geven."

Eigen verantwoordelijkheid

“Er zijn veel mogelijkheden voor wie actief wil zijn. In de eigen leefomgeving, bijvoorbeeld in het onderhoud en de schoonmaak, maar ook buiten het terrein, bij sportverenigingen, bejaardenhuizen en andere maatschappelijke instellingen. We proberen iedereen aan de slag te krijgen en houden. Ook de bewoners van de gezinslocatie en vrijheidsbeperkende locatie (vbl). Omdat zij het land moeten verlaten was de gedachte hen alleen sobere opvang aan te bieden, zonder mogelijkheden actief te zijn. Maar we zien dat dit niet werkt. Deze mensen van alles verbieden werkt averechts en komt ook de sfeer niet ten goede. Geef hen de verantwoordelijkheid over hun eigen leven terug, dan zijn ze veel eerder bereid om over de toekomst na te denken. Dus ook aan terugkeer, als dat aan de orde is.”

Terugkeerprogramma's

Er vindt landelijk een aantal pilots plaats met activering op gezinslocaties. Dat geeft volgens Wolthof aan dat de koers in het denken over deze doelgroep gewijzigd is. “Onderdeel van deze pilots kan zijn dat we deze bewoners terugkeeractiviteiten aanbieden, met maatwerk cursussen.

Laat hen aan de slag gaan met iets waar ze straks bij hun terugkeer ook iets aan hebben. Op een paar locaties in het land gebeurt dit soort dingen al, onder meer in samenwerking met de stichting Wereldwijd.”

Invloed op leefomgeving

Bewoners activeren gaat verder dan het aanbieden van werk, sport of spel. Laat het initiatief vooral ook van de bewoners zelf komen, vindt de unitmanager. “In Delfzijl vroegen de bewoners om een picknicktafel. Wij leverden hout, zij bouwden de tafel. Er staan inmiddels ook zelfgemaakte bakken met geraniums en wie daar niet af kan blijven wordt daar streng op aangesproken door de bewoners. Ze willen zelf invloed op hun leefomgeving hebben en nemen hier ook de verantwoordelijkheid voor. Zo wordt een azc echt een leefgemeenschap waarin de bewoner een steeds grotere rol gaat spelen.”

Geld is bijzaak

Er zijn altijd voldoende klussen te doen. Die ervaring heeft ook programmabegeleider Ineke Hoekstra, die tot haar overplaatsing naar azc Bellingwolde de activiteiten op de vrijheidsbeperkende locatie (vbl) in Ter Apel coördineerde. “Het begon met de vraag van een vrijwilliger in onze

kledingzaak naar extra handjes om de kleding te sorteren. Vanuit de centrale opvanglocatie (col) kwam daarna de vraag naar bewoners om de activiteitenruimte voor kinderen te bemensen. Inmiddels werken de bewoners in het onderhoud op het terrein, vind je hen in het open leercentrum, houden ze de wasunits en gehandicapten units schoon, enzovoort. Ze zijn heel gemotiveerd, vinden het fijn iets te kunnen betekenen. Dat ze er ook een kleine financiële vergoeding voor krijgen is voor hen vaak bijzaak.” ■

NOVEMBER

Kijken naar de toekomst

Terwijl we aan de ene kant werken aan bijvoorbeeld het openen van nieuwe locaties, werken we aan de andere kant al aan de doelen die we ons voor 2014 stellen. Voor ons typisch zo'n voorbeeld hoe onze agenda bestaat uit het hier en nu én het kijken naar de toekomst.

Blik op...

november

Opnieuw opent een azc zijn deuren. In Uithuizen worden tijdelijk politiebewoners opgevangen in het zogenaamde 'Energy Village Hotel', een locatie die ook gebruikt wordt om personeel voor bouw- en onderhoudsprojecten in de Eemshaven te huisvesten. Uithuizen heeft 459 plekken.

Op 1 november start het project 'Monitoren hervestigde vluchtelingen'. Binnen het project gaan we onderzoeken hoe het over de afgelopen tien jaar de hervestigde vluchtelingen in de gemeenten is vergaan. Ook vindt er een pilot plaats, waarin we hervestigde vluchtelingen die in Nederland goed geslaagd zijn in willen zetten als mentor of begeleider bij nieuw gearriveerde vluchtelingen.

Het COA en Duinrell (Wassenaar) maken afspraken over de opvang van maximaal zeshonderd asielzoekers tijdens de winterperiode. Vanaf 15 november worden de eerste bewoners ontvangen op de locatie. De overeenkomst loopt tot en met 28 maart 2014. De gemeente steunt de overeenkomst op basis van de positieve ervaringen in het verleden. In de periode 1997 - 2011 hebben wij in Duinrell zeven keer eerder bewoners opgevangen.

Nog meer capaciteit is gevonden in Musselkanaal. Het aantal plaatsen wordt hier structureel opgehoogd van 450 naar 500.

De nieuwe corporate brochure van het COA draagt de titel 'Mensen centraal'. In de brochure vertellen we in drie hoofdstukken over ons werk: 'opvang & begeleiding', 'huisvesting & proces' en 'relatie & keten'.

“Altijd eerlijk zijn tegen bewoners”

“Mijn naam is Jan van den Ende. Ik ben programmabegeleider op azc Utrecht. Als programmabegeleider zorg ik voor basisopvang en ben ik medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid, beheersbaarheid en veiligheid op de locatie. Elke programmabegeleider heeft hier een afdeling met ongeveer zeventig bewoners onder zijn hoede. Ik ben in 1995 als kok bij het COA in dienst gekomen. Na een aantal jaar heb ik me laten omscholen tot sociaal-cultureel werker. Ik gaf toen kookles aan alleenstaande minderjarige asielzoekers. Zo ben ik de opvang in gerold. Ik heb sindsdien een aantal verschillende functies gehad. Het COA biedt veel kansen om interessante dingen te doen, maar je moet die kansen wel zelf zien en grijpen.

Ik geef trainingen aan vergunninghouders: ‘Oriëntatie op de toekomst’ en ‘Kennis van de Nederlandse samenleving’. Daarin probeer ik ze voor te bereiden op een zelfstandig leven in Nederland. Ook voer

ik individuele coachingsgesprekken met bewoners over hun toekomst. Ik probeer hen te motiveren maar vind het belangrijk wel altijd eerlijk te zijn over de (on)mogelijkheden. En daarnaast: als ik niet op het terrein loop of aan de dossiers van mijn bewoners werk, beman ik de infobalie of help ik daar waar nodig, bijvoorbeeld bij verhuizingen.

Het leukste aan mijn werk vind ik het contact met de bewoners. Ik ken ze allemaal persoonlijk en probeer regelmatig een

praatje met iedereen te maken. Zo hou ik in de gaten wat er speelt op mijn afdeling. Bewoners kunnen mij ook altijd aanspreken of vragen stellen. Het werken op een azc is erg dynamisch. Een planning volgen is lastig. Er gebeuren altijd onverwachte dingen. Soms leuke, soms minder leuke. Zo is er onlangs een bewoner overleden. Het hele azc was in rep en roer. Een paar dagen lang kwam ik nergens anders aan toe.” ■

*Jan van den Ende
Programmabegeleider azc Utrecht*

DECEMBER

Terugblikkend: trots!

We sluiten het jaar af met als belangrijkste conclusie dat het een dynamisch jaar en, voor wat betreft capaciteit, ook een spannend jaar was of we de opvangplekken wel zouden vinden. En de uitkomst is dat dit ons gelukt is en daar zijn we met elkaar trots op.

Blik op...

december

Op de diverse locaties in het land komen Sinterklaas en Zwarte Piet langs, want gelukkig staan ook de namen van de asielzoekerskinderen in het grote boek.

Kinderen van azc Utrecht openen hun nieuwe speelplek: de 'Tovertuin' (foto vorige pagina). De Tovertuin is een initiatief van de Guusje Nederhorst Foundation en is mogelijk gemaakt dankzij gulle giften van medewerkers van Nutricia. De ambitie is om in de toekomst meer tovertuinen te realiseren bij het COA.

Na twee jaar leegstand wordt het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen opnieuw in gebruik genomen. Burgemeester Berry Link heet persoonlijk de eerste bewoners welkom. Azc Sweikhuizen heeft 248 bedden.

Na ruim drie jaar komt er een eind aan het project Kind in de Opvang. Doel van het project was feitelijk zichzelf overbodig te maken, doordat aandacht voor kinderen een vanzelfsprekendheid zou worden bij de medewerkers. Naast veel activiteiten voor kinderen zit het echte succes van het project dan ook in het bewustwordingsproces dat heeft plaatsgevonden.

Het Academisch Medisch

Centrum (AMC) en GGD Nederland publiceren de uitkomst van hun onderzoek naar het effect van overplaatsingen op de psychische en psychosociale gezondheid van asielkinderen. Snel opeenvolgende verhuizingen bevordert het welzijn van asielkinderen niet, is een van de conclusies.

Anne Weert: 'puntjes op de i gezet'

Aandacht voor kinderen is maatwerk

Na drie jaar nadrukkelijke aandacht voor kinderen komt er in december een eind aan het project Kind in de opvang. De laatste maanden staan voor projectleider Anne Weert vooral in het teken van evaluatie en borging in de organisatie. Dan geeft hij het stokje door aan de uitvoering, waar collega Henk Wolthof gaat waken voor blijvende aandacht voor deze kwetsbare doelgroep.

Het project Kind in de opvang startte in 2010, met als doel de positie van kinderen in de opvang te versterken. Er kwamen meer speeltoestellen, een fietsenplan, een speciale website. Kinderen kregen zwem- en

brandveiligheidslessen, er werden jongerenraden opgericht en doe-dagen georganiseerd. Het aantal activiteiten speciaal voor kinderen werd elk jaar groter. “In 2013 hebben we echt de puntjes op de i gezet”, aldus de projectleider.

Bewustwordingsproces

“Mijn doel was dat aandacht voor kinderen een vanzelfsprekendheid zou worden bij de medewerkers. We hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in activiteiten voor kinderen, maar de echte borging zit natuurlijk in de mensen, in het bewustwordingsproces dat heeft plaatsgevonden. Het is weer vanzelfsprekender geworden dat we extra aandacht hebben voor specifieke doelgroepen. Dát is uiteindelijk het echte succes van het project.”

We gaan door!

Tijdens de evaluatie van het project heerst er grote eensgezindheid over de aanbevelingen voor 2014. “Van alle medewerkers kreeg ik een volmondig: ‘ja, we gaan hiermee door!’ Bijna alle aanbevelingen zijn opgenomen in de plannen voor 2014. De meldcode Kindermishandeling komt hier bijvoorbeeld in terug en ook de weerbaarheidstrainingen hebben een duidelijke meerwaarde.”

Maatwerk

Belangrijk blijft dat de medewerkers op locatie zelf invulling mogen geven aan de activiteiten. Zij kennen hun bewoners tenslotte het best. “Zij hebben de afgelopen jaren geleerd dat je altijd wel iets kan doen. Dus ook op de centrale opvanglocatie (col), waar kinderen slechts enkele dagen blijven. Die krijgen nu bij binnenkomst een rugzakje met kleurpotloden en een kleurboek. Op een andere locatie worden nieuwe kinderen welkom geheten door een ander kind van de locatie. Dat soort dingen kan je niet centraal voorschrijven. Dat is maatwerk.”

Win-win situatie

Weert is ook te spreken over de samenwerking met de verschillende belangenorganisaties. Stichting de Vrolijkheid organiseerde de jongerenraden, Defence for Children verzorgde een training kinderrechten. UNICEF maakte een website voor kinderen, VluchtelingenWerk verzorgde voorlichting over de asielpcedure en de Rabobank

Foundation, ANWB en de Vrolijkheid waren betrokken bij het fietsenplan. “Binnen het project is met de verschillende invalshoeken en visies van de betrokken organisaties prima samengewerkt. We hebben van hen geleerd en zij van ons. Een win-win situatie.”

Uitvoering is aan zet

Nu de aandacht voor kinderen bij de uitvoering ligt is unitmanager Henk Wolthof er samen met zijn collega's verantwoordelijk voor om de gemaakte afspraken na te leven. Belangrijke speerpunten vindt hij zwemles en nog meer aandacht voor weerbaarheid. Wolthof: “Het is momenteel enorm druk in de opvang. Ik merk dat soms de aandacht dreigt te verslappen. Maar juist nu moeten we zeggen: we gaan door met specifieke aandacht voor kinderen. Zij hebben het hard nodig en bovendien heeft het een positieve weerslag op de sfeer in een centrum. Ik blijf daar aandacht voor vragen.” ■

The background image shows two women standing on a brick path in a residential area. The woman on the left is wearing a white patterned coat, a red turban, and brown boots, and is holding a pink bicycle. The woman on the right is wearing a black jacket, a colorful headscarf, and a red patterned skirt, and is holding a blue bicycle. In the background, there are brick houses with white doors and windows, and some trees. The image is framed by a large yellow diagonal shape on the left and a dark brown diagonal shape on the right.

GOVERNANCE

Verslag van de raad van toezicht

De raad op bezoek in Luttelgeest. V.l.n.r.:
Ella Kalsbeek, locatiemanager Reurik Regelink,
Edith Snoeij en Ruud Hopstaken

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht ziet toe op de werkzaamheden van het bestuur en staat deze met raad terzijde. De raad van toezicht handelt met inachtneming van het reglement voor de raad van toezicht en de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners. De raad van toezicht rapporteert in dit verslag over zijn toezichthoudende en adviserende taken.

Samenstelling

In onderstaand overzicht wordt de samenstelling en functie van de leden in de raad van toezicht zelf en in de verschillende commissies van de raad van toezicht weergegeven.

Naam	Functie, commissie	Benoeming per	Termijn	Beëindigd per
mw. mr. N.A. Kalsbeek-Jasperse	Voorzitter raad van toezicht, lid renumeratiecommissie	19 oktober 2011	1 ^e termijn	n.v.t.
H.W. Broeders	Lid raad van toezicht, lid auditcommissie	1 augustus 2012	1 ^e termijn	7 oktober 2013
mr. H.A. van Brummen	Vicevoorzitter/secretaris raad van toezicht, lid auditcommissie	1 augustus 2012	1 ^e termijn	n.v.t.
drs. R.J.M. Hopstaken	Lid raad van toezicht, voorzitter auditcommissie	1 augustus 2012	1 ^e termijn	n.v.t.
mw. E.L. Snoeij	Lid raad van toezicht, voorzitter renumeratiecommissie	1 augustus 2012	1 ^e termijn	n.v.t.

Gezien de ontwikkelingen rondom de zbo-status van het COA (brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer d.d. 10 april 2013) is geen rooster van aftreden vastgesteld.

De heer Broeders is op eigen verzoek door de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie ontslag verleend per 7 oktober 2013. De raad van toezicht dankt hem voor de prettige samenwerking.

In de vergadering van de raad van toezicht van december is de heer Van Brummen tot lid van de auditcommissie benoemd.

Alle leden van de raad van toezicht zijn onafhankelijk in de zin dat de afhankelijkscriteria zoals genoemd in artikel 2, lid 3 van het reglement voor de raad van toezicht niet op hen van toepassing zijn.

Vergoeding

Op basis van de regeling Vergoeding raad van toezicht ontvangt de voorzitter € 14.051 exclusief BTW per jaar en ontvangen de leden € 9.367 exclusief BTW per jaar. Met ingang van 1 januari 2013 zijn leden van de raad van toezicht btw-plichtig. Op basis van artikel 8 van het

De nieuw gekozen ondernemingsraad van het COA

reglement voor de raad van toezicht vindt vergoeding van onkosten en binnenlandse reiskosten van de raad van toezicht plaats door middel van declaratie op basis van werkelijk gemaakte kosten, conform de geldende regels van de Belastingdienst.

Vergaderingen en overleggen

In 2013 hebben vier formele vergaderingen met aansluitend een werkbezoek van de raad van toezicht op locatie plaatsgevonden. Met uitzondering van de vergaderingen in juni en oktober was de raad van toezicht voltallig.

De raad van toezicht heeft nader kennisgemaakt met het voltallige bestuur op 8 maart 2013 en kennisgenomen van de portefeuilleverdeling binnen het bestuur. De voorzitter van de raad van toezicht heeft maandelijks overleg met de voorzitter van het bestuur.

In 2013 hebben vier formele vergaderingen van de auditcommissie plaatsgevonden. In verband met ziekte van de heer Hopstaken heeft de heer Broeders tot en met de vergadering in mei het voorzitterschap van de auditcommissie waargenomen.

In de vergadering van de raad van toezicht wordt mondeling verslag gedaan van het besprokene in de vergadering van de auditcommissie. De raad van toezicht ontvangt daarnaast het schriftelijke verslag van de auditcommissie.

Twee maal per jaar vindt de overlegvergadering over de algemene gang van zaken met de ondernemingsraad in aanwezigheid van een delegatie van de raad van toezicht

plaats. In de overleggen is teruggeblikt op het afgelopen half jaar en vooruitgekeken naar de komende periode.

Het bestuurlijk overleg met de staatssecretaris heeft drie maal in 2013 plaatsgevonden. Onderwerp van gesprek was onder meer de zbo-status van het COA, het moment van opheffen van de raad van toezicht, het rapport van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) “Verloren tijd” en de halfjaarrapportage van de raad van toezicht met een overzicht van de ervaringen uit de werkbezoeken. Daarnaast heeft de raad van toezicht tweemaal overleg gehad met de directeur-generaal Vreemdelingenzaken.

Specifieke activiteiten raad van toezicht

Naast besluiten van het bestuur die conform de Wet COA door de raad van toezicht moeten worden goedgekeurd (het jaarplan, de begroting, de jaarrekening, het jaarverslag, het doen van (des)investeringen en het aangaan van meerjarige exploitatieovereenkomsten die het bedrag van € 10 miljoen te boven gaan), heeft de raad van toezicht een aantal specifieke activiteiten in de verslagjaar verricht.

Benoeming twee leden van het bestuur

Onder begeleiding van bureau Algemene Bestuursdienst hebben twee leden van de raad van toezicht de

selectiecommissie voor twee leden van het bestuur gevormd. Conform de voordracht van de raad van toezicht heeft de staatssecretaris twee leden van het bestuur per 1 maart 2013 benoemd. De raad van toezicht heeft ervoor zorg gedragen dat de bezoldiging van het bestuur niet boven het op dat moment in de publieke sector gangbaar geldende maximum ligt.

Evaluatie

In de vergadering van de raad van toezicht van begin juni is het functioneren van het bestuur en de raad van toezicht zelf geëvalueerd. Twee leden van de raad van toezicht, de dames Snoeij en Kalsbeek, hebben in augustus een evaluatiegesprek met de individuele leden van het bestuur gevoerd.

Door middel van verschillende overleggen, vergaderingen en werkbezoeken heeft de raad van toezicht inmiddels een goed beeld gekregen van het COA. Onafhankelijke informatievergaring is en blijft van belang. Hierbij spelen de werkbezoeken en gesprekken met medewerkers een belangrijke rol.

De beschikbaarheid van de leden van de raad van toezicht en het bestuur om tussentijds overleg te plegen was uitstekend. Naast formele overleggen heeft er nog vaak informeel overleg per telefoon en per e-mail plaatsgevonden.

Het werk door de eigen ogen zien! Hier zijn bestuurders Janet Helder (midden) en Peter Siebers (2e van rechts) op werkbezoek in Emmen, samen met unitmanager Huisvesting Carolien Schippers (rechts) en locatiemanager Brigitte van Griethuizen (links)

Werkbezoeken raad van toezicht

Sinds haar aantreden heeft de raad van toezicht verschillende werkbezoeken aan het COA gebracht. Na de eerste vergadering in volledige samenstelling van de raad van toezicht is afgesproken zoveel mogelijk te vergaderen op locatie in combinatie met een werkbezoek om zelf een oordeel te kunnen vormen over met name het primaire proces. Daarnaast brengen de leden van de raad van toezicht ook met zijn tweeën/individueel werkbezoeken.

In 2013 heeft de raad van toezicht als collectief een werkbezoek gebracht aan de locaties Rijswijk, Alkmaar en Utrecht. Individueel/met zijn tweeën zijn de locaties Drachten, Oisterwijk en Sint Annaparochie bezocht. Medio oktober heeft de raad van toezicht vergaderd en een werkbezoek gebracht aan Ter Apel. De raad van toezicht heeft hierbij een bezoek gebracht aan de centrale ontvangstlocatie, de procesopvanglocatie en de vrijheidsbeperkende locatie en de IND en DT&V.

Tijdens de werkbezoeken ziet en spreekt de raad van toezicht betrokken en gemotiveerde medewerkers die met veel inzet hun werk verrichten. De raad van toezicht is steeds weer onder de indruk van de deskundigheid en betrokkenheid van medewerkers en het werk dat wordt verzet.

Bij de afgelegde werkbezoeken zijn diverse onderwerpen aan bod gekomen. Onder andere de opvang en huisvesting van asielzoekers en alleenstaande minderjarige vreemdelingen op verschillende locaties, gezondheidszorg voor asielzoekers in het bijzonder, de relatie met de partners in de zogenaamde kleine keten (IND, COA en DT&V) en de samenwerking met een gemeente en de Vreemdelingenpolitie.

(Financiële) rapportage

In elke vergadering van de auditcommissie en raad van toezicht wordt de (financiële) rapportage van het bestuur aan de raad van toezicht besproken.

Begin december is de Management Letter van de accountant in aanwezigheid van de accountant in de vergadering van de auditcommissie besproken.

Audit

Na inhoudelijke bespreking in de auditcommissie zijn achtereenvolgens het auditverslag 2012 en de nadere uitwerking van de auditprogrammering 2013 in de raad van toezicht aan de orde gekomen. Op basis van de actualisering van het auditstatuut is de werkwijze van de auditcommissie herzien.

Conform het auditstatuut is de voorzitter van de auditcommissie betrokken bij de benoeming van de strategisch auditor door een kennismakingsgesprek in aanwezigheid met de voorzitter van het bestuur.

Samenwerking in de keten

In de vergaderingen van de raad van toezicht informeert het bestuur de raad van toezicht over de stand van zaken samenwerking in de keten. In het verlengde van samenwerking in de keten is ook het onderzoek en de opdracht naar de kosten van de omvorming van het COA naar een agentschap besproken. De criteria voor een succesvolle organisatiestructuur voor de vreemdelingenketen zijn eveneens in de vergadering van de raad van toezicht besproken. De criteria zijn verwerkt in gezamenlijke ketenjaarplan 2014.

Een lid van de raad van toezicht heeft de ketenconferentie 'Sterker in samen werken' in oktober bijgewoond.

Ontwikkelingen bezetting en capaciteit

De raad van toezicht bespreekt de ontwikkelingen op het gebied van bezetting en capaciteit en onderschrijft de Visie op huisvesting. De beschrijving van de vastgoedvoorraad van het COA voor de periode 2014-2019 is in concept in de vergadering van de raad van toezicht besproken. Een concreet project dat door de omvang en importantie noemenswaardig is, is de herontwikkeling van Ter Apel. De raad van toezicht heeft ingestemd met het besluit van het bestuur voor de herontwikkeling in Ter Apel en het daartoe aangaan van een lening bij het ministerie van Financiën. Aanvullend hierop is een voorstel voor het realiseren van semi-permanente bebouwing op het achterterrein in Ter Apel door de raad van toezicht goedgekeurd.

Europese aanbesteding accountancy

Conform de Wet COA (artikel 11, lid 5) wijst de raad van toezicht de accountant, bedoeld in artikel 35, tweede lid, van de Kaderwet, aan. In het tweede kwartaal 2013 start de Europese aanbesteding accountancy en is de auditcommissie op beslissende momenten betrokken. De auditcommissie heeft het plan van aanpak & aanbestedingsstrategie en de aanbestedingsdocumenten (offerteaanvraag) inzake de Europese aanbesteding accountancy vastgesteld. Op basis van het advies van de voorzitter van de auditcommissie stemt de raad van toezicht in met gunning.

NEVENFUNCTIES VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT EN HET BESTUUR

Het COA onderschrijft de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners en geeft openheid over de nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht en het bestuur (peildatum 31 december 2013).

Raad van toezicht

De raad van toezicht ziet toe op de werkzaamheden van het bestuur en staat deze met raad terzijde.

Mevrouw mr. N.A. Kalsbeek-Jasperse (1955), voorzitter

Hoofdfunctie: Voorzitter van de Raad van Bestuur van Altra, een instelling voor jeugdzorg en speciaal onderwijs in Amsterdam.

Nevenfuncties:

- Lid Stichtingsbestuur Universiteit van Tilburg
- Voorzitter Stuurgroep Actieplan Professionalisering Jeugdzorg (ingesteld door de toenmalige minister van Jeugd en Gezin)
- Voorzitter raad van toezicht Nederlands Jeugdinstituut (NJI)
- Voorzitter Commissie Dienstverlening aan huis (ingesteld door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid)

De heer mr. H.A. van Brummen (1947), lid

Nevenfuncties:

- zelfstandig gevestigd adviseur, verricht in die hoedanigheid onder meer werkzaamheden als

gatewayreviewer bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

- raadsheer-plaatsvervanger bij het gerechtshof in Den Haag

De heer drs. R.J.M. Hopstaken (1960), lid

Nevenfuncties:

- Voorzitter raad van toezicht GGNET
- Adviseur raad van bestuur AMC
- Voorzitter raad van commissarissen Ambulance Amsterdam
- Bestuurslid Nictiz
- Bestuurslid Stichting HIV Monitoring
- Bestuurslid ING Adviesraad Gezondheidszorg

Mevrouw E.L. Snoeij (1956), lid

Nevenfuncties:

- Commissaris bij APG
- Lid van de Commissie advies- en verwijspunt klokkenluiden (Adviespunt Klokkenluiders)
- Lid van de visitatiecommissie pensioenfonds PnoMedia
- Lid van de jury van de Ien Dales Leerstoel
- Lid governancecommissie voor het Scheidsgericht Gezondheidszorg

- Lid visitatiecommissie pensioenfonds PMA (Personeel Medewerkers Apotheken)
- Lid van het bestuur van het pensioenfonds KPN
- Voorzitter van de stuurgroep Langdurige Zorg (onderdeel Meldpunt Aanpak Verspilling Zorg)

Bestuur

Het bestuur is belast met de dagelijkse leiding van het COA en draagt zorg voor een goede uitvoering van de wettelijke en opgedragen taken.

De heer drs. J.C. Goet (1962), voorzitter

Geen nevenfuncties gedurende 2013.

Mevrouw drs. J.H. Helder (1961), lid

Nevenfunctie:

Lid van de raad van toezicht van Stichting Stro

De heer drs. P.L. Siebers (1964), lid

Nevenfuncties:

- Vice-voorzitter raad van toezicht van Karakter
- Lid Rekenkamercommissie gemeente Houten

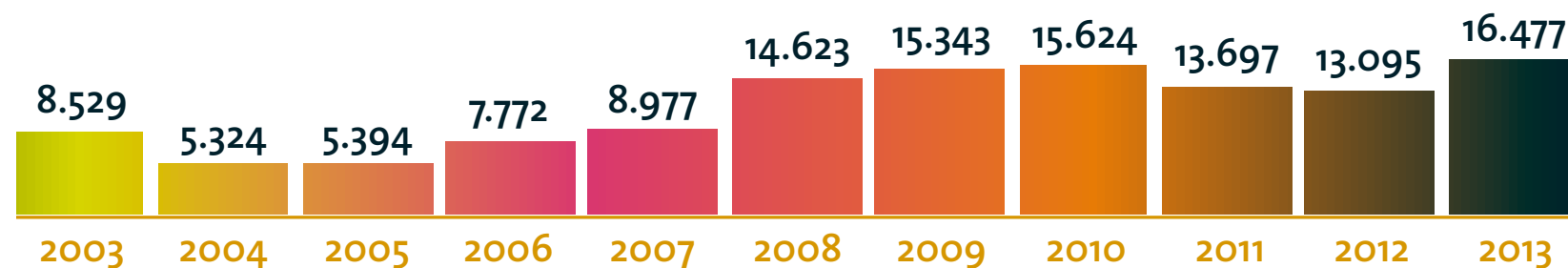

Cijfers

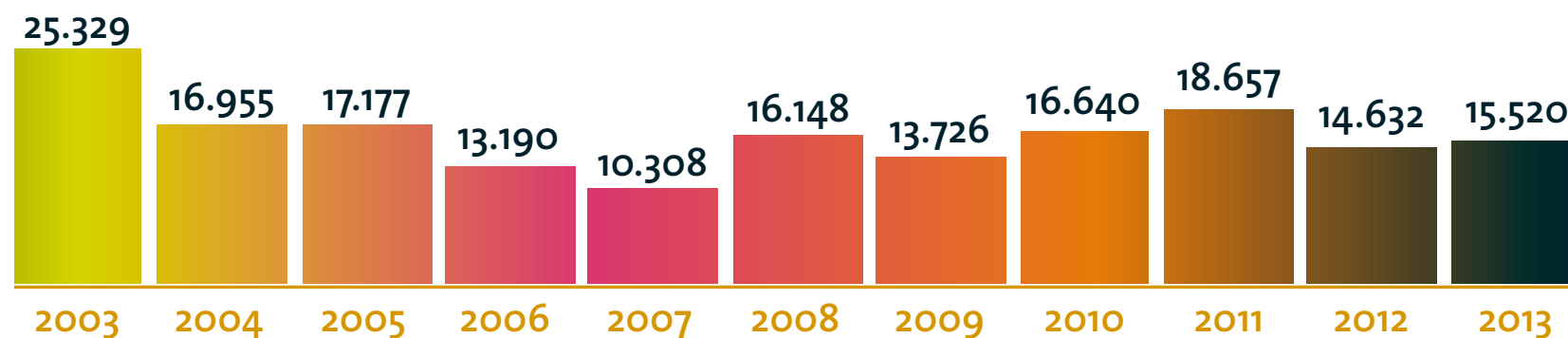
In woord en beeld hebben we u inzage gegeven over het jaar 2013. Ook cijfers zeggen vaak veel! Op de volgende pagina's treft u onder andere gegevens aan over de instroom, de top vijf van de bezetting naar het land van herkomst en gegevens over het personeel in loondienst. In onze 'Financiële Verantwoording 2013' treft u de volledige verantwoording aan onze opdrachtgever aan. Dit document kunt u desgewenst bij het COA opvragen.

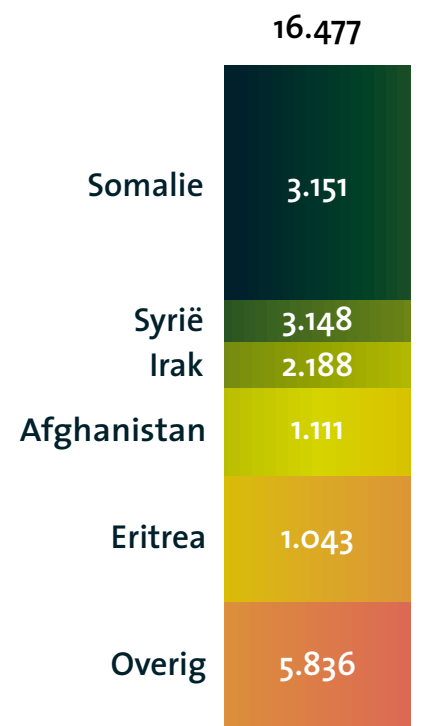
Ontwikkeling instroom centrale opvang vanaf 2003 t/m 2013

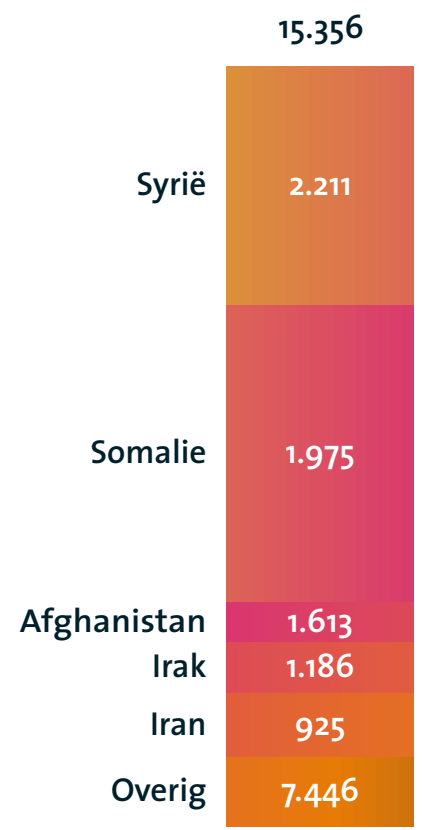
Ontwikkeling uitstroom centrale opvang vanaf 2003 t/m 2013

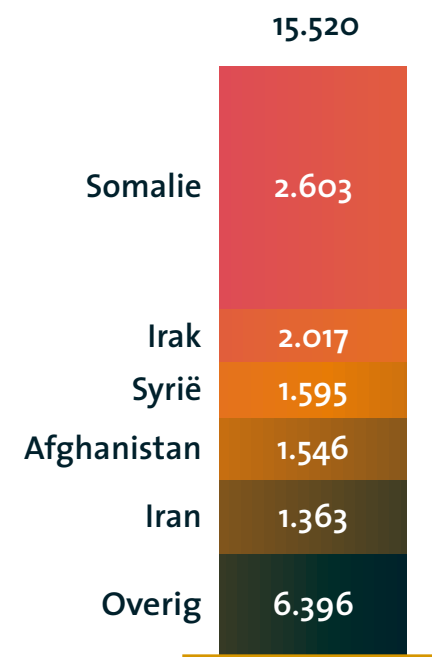
Top 5 instroom 2013 Naar land van herkomst

Bezetting centrale opvang Top-5 Naar land van herkomst

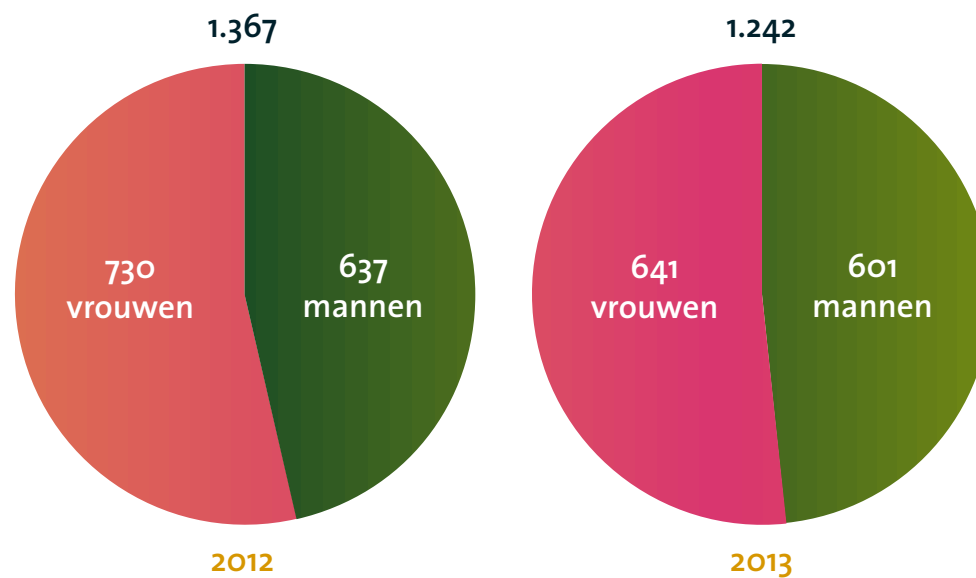
Top 5 uitstroom 2013 Naar land van herkomst

Personeel in loondienst, fte

Personeel in loondienst, aantal medewerkers

Exploitatieoverzicht

(bedragen in € 1.000)	Realisatie 2013	Realisatie 2012
Totaal baten	361.718	368.831*
Personeel	92.171	106.607*
Materieel	114.419	113.680*
Afschrijvingen	22.119	21.422*
Gezondheidszorg	82.082	75.179
Programmakosten	37.668	39.551*
Financieringslasten/(-baten)	-50	-120*
Totaal lasten	348.409	356.319
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	13.309	12.512
Resultaat krimp	-2.086	-
Incidenteel resultaat gezondheidszorg	2.876	1.771
Bijdrage Justitie incidentele kosten gezondheidszorg	-2.876	-1.771
Buitengewoon resultaat	-2.086	-
Resterend exploitatiesaldo	11.223	12.512

(*) Ten behoeve van vergelijkbaarheid zijn deze cijfers over het boekjaar 2012 aangepast.

Colofon

Uitgave

Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)

Postbus 3002

2280 ME RIJSWIJK

Teksten

Cora Buitendijk - Rotterdam

Pieter Kolff (eind)redactie, unit Staf – COA

Fotografie

Elri van Dijk - Almere

Bert de Jong - Den Haag

Pieter Kolff

Ontwerp

Ontwerpwerk Den Haag

April 2014

*Met dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd
aan de totstandkoming van dit jaarverslag.*

